

MAASTRICHT VAN MORGEN

22 september 2021

Hoe ziet Maastricht eruit in 2040? Wat moet de stad vooral behouden? En wat zou anders of beter kunnen? Durven we te dromen, en durven we ook al concrete stappen te zetten? Het waren vragen die centraal stonden bij de visiebijeenkomst 'Maastricht van Morgen' in MECC Maastricht op woensdag 22 september.

Een bonte mix van 150 mensen uit Maastricht en omstreken kwamen samen om hardop na te denken over de toekomst van de stad.

De belangrijkste punten van de Potloodschets en de Stadsschets waren de basis voor de bijeenkomst. Via de rondes 'waarom', 'dilemma's', 'kansen' en 'oplossingsrichtingen' ontstonden er hele mooie en innovatieve ideeën. Ideeën, waarmee de gemeente Maastricht verder aan de slag gaat.

"Hoe leven, leren, werken en genieten we samen in Maastricht 2040?"

"We zijn hier omdat de stad moet nadenken over de toekomst van de stad, laten we zeggen 2040. Als gemeente moeten we daar het voortouw in nemen. We hebben een brede stadsvisie nodig, en daarbinnen een economische en sociale visie; we hebben al een omgevingsvisie en een culturele visie. We realiseren ons heel goed dat we dit niet zonder de mensen in de stad kunnen. We hebben al eerder een participatiemoment gehad voor de zomer, en dit is de tweede. We zijn ontzettend blij met de opkomst. Hieruit blijkt dat mensen voelen dat ze er toe doen. We maken de stad samen."

- Burgemeester Annemarie Penn-te Strake

→ Waarom een stadsdialoog voor de stadsvisie van Maastricht?

1. Uitwisselen van perspectieven en belangen over Ons Maastricht in 2040, een stad waar we fijn samen leven, leren, werken en genieten.
2. Samen hardop nadenken over oplossingsrichtingen om onze gewenste stad te realiseren: hoe maken we samen onze dromen waar?
3. De complexiteit ervaren van de verschillende thema's en van de onderlinge afhankelijkheid in het werken aan de onderliggende vraagstukken en dilemma's
4. Vergroten van betrokkenheid en gedeelde verantwoordelijkheid voor de stad.
5. Input vergaren voor de nieuwe stads-, economische en sociale visies

→ Resultaten

Aan het eind van de avond presenteerden diverse groepen ideeën en oplossingsrichtingen voor de thema's die zij belangrijk vinden voor het Maastricht van morgen.

1. Leefbare binnenstad
2. Euregionaal samenwerking
3. Focus - durven kiezen & volhouden
4. Kwaliteit van leven & vestigingsklimaat
5. Innovatie
6. Duurzame werkgelegenheid
7. Wijkkracht benutten
8. Koester je kracht
9. Bereikbaarheid
10. Hoe werkt de overheid?
11. Betrokkenheid jongeren
12. Verbinden van mensen in de stad
13. Samen verantwoordelijk; burgers & gemeente
14. Stad & diverse buurten
15. Verbinding in de buurt
16. Groen
17. Woningen voor iedereen

Agenda

- 16:00** Opening burgemeester
Check in
Presentatie (Stadsschets & Potloodschets)
Wereldcafé in 3 rondes
- 18:15** Buffet
Presentatie dilemma's & kansen
Oplossingsrichtingen
Presentaties & Reflecties
- 22:00** Einde

Maastricht van morgen
→ denk en doe mee.

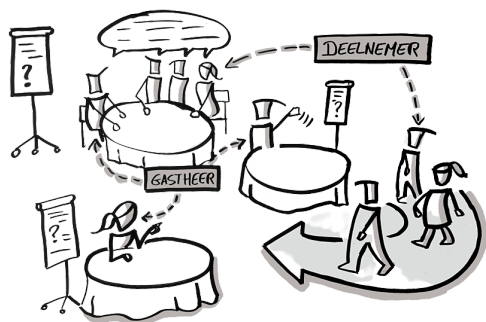
Deelnemers

Om de centrale vraag van de avond goed te kunnen onderzoeken is een diverse mix van mensen uitgenodigd: bewoners uit alle wijken, ondernemers en bedrijven, jongeren en gepensioneerden, zorg- en welzijnsprofessionals, internationals en vrijwilligers, bestuurders en beleidsmakers, onderwijzers, leraren en cultuurmakers. Samen vormen ze een brede afspiegeling van de stad. Bij aankomst krijgt ieder een gekleurde sticker, zodat de verschillende groepen optimaal kunnen mixen.

- Inwoner
- Ondernemer/Bedrijfsleven
- Onderwijs, Cultuur & Onderzoek
- Welzijn, zorg, vrijwilligers
- (semi) Overheid
- Overig

Richtlijnen voor de dialoog

- Luister open en zonder oordeel
- Zet positie en status opzij
- Respecteer verschillen
- Stel vragen om echt te begrijpen
- Heb plezier!

WERELDCAFÉ

In vier achtereenvolgende rondes werd aan wisselende tafels met telkens weer nieuwe mensen nagedacht over het Maastricht van morgen. Hierdoor kon iedereen delen wat hij of zij zelf belangrijk vindt, maar ook leren van gezichtspunten en belangen van anderen. Zo konden nieuwe inzichten en oplossingen in samenspel ontstaan.

TEKENINGEN
RONDE
1

WAAROM?

Wat is belangrijk voor de sociale/economisch vitale stad van morgen en waarom?

RONDE
2 & 3

DILEMMA'S & KANSEN

Welke dilemma's zien jullie rondom dit thema?
Welke kansen zien jullie rondom het thema

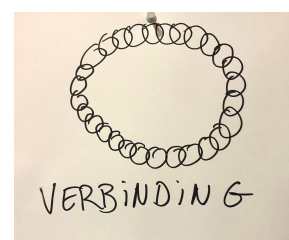
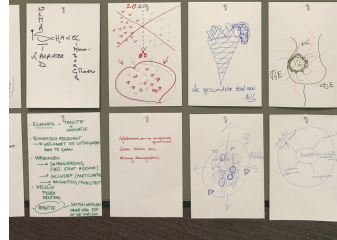
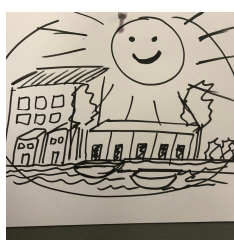
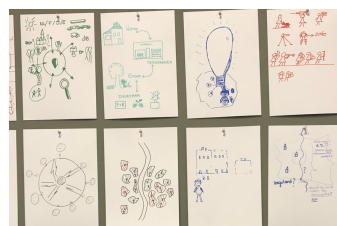
RONDE
4

HOE & WIE?

Welke ideeën, oplossingen, en acties, zien jullie met betrekking tot de dilemma's en kansen? Hoe maken we het een sociale en economisch vitale stad?
Wie doet wat en wat zijn de mogelijke partnerschappen?

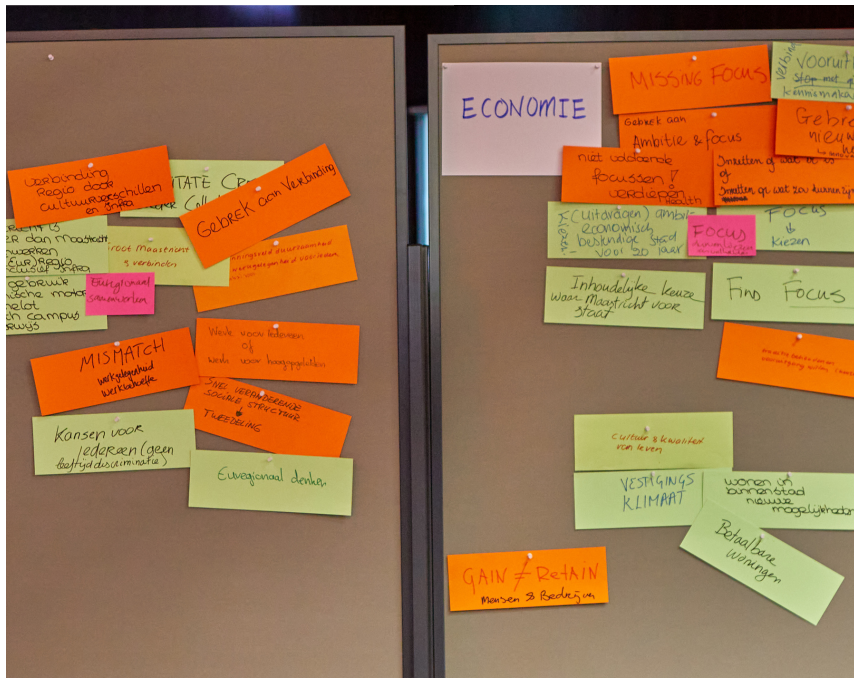

Maastricht in 2040 in tekeningen

Overzicht van belangrijke thema's & ideeën

1. Leefbare binnenstad (p.4)
2. Euregionaal samenwerking (p.4)
3. Focus - durven kiezen & volhouden (p.4)
4. Kwaliteit van leven & vestigingsklimaat (p.4)
5. Innovatie (p.5)
6. Duurzame werkgelegenheid (p.5)
7. Wijkkracht benutten (p.5)
8. Koester je kracht (p.5)
9. Bereikbaarheid (p.6)
10. Hoe werkt de overheid? (p.6)
11. Betrokkenheid jongeren (p.6)
12. Verbinden van mensen in de stad (p.6)
13. Samen verantwoordelijk; burgers & gemeente (p.7)
14. Stad & diverse buurten (p.7)
15. Verbinding in de buurt (p.7)
16. Groen (p.7)
17. Woningen voor iedereen (p.7)

4

KWALITEIT VAN LEVEN & VESTIGINGSKLIMAAT

3

FOCUS: DURVEN KIEZEN & VOLHOUDEN

Stop 'Braindrain'

Jonge mensen hier perspectief bieden door; voorzieningen, leefomgeving, ondernemingen
Potentieel benutten

- Aantrekkelijke en voldoende bedrijvigheid
- Per gebied bepaalde functie
- Grensbarrières wegnemen
- Scherp profiel

Kwalitatieve goede communicatie

(Onderlinge) kwalitatieve goede communicatie

- Positionering marketing

→ Wat is er nodig?

- Scherpe keuze maken
- Eerste stap: opnemen in de stadsvisie
- Politiek is aan zet
- Gedeelde eigenaarschap

"GEZONDE" stad

- Kwaliteit van leven
- Kwaliteit van werk
- "Beste" stad

→ Wat is er nodig?

- Duidelijke definitie van een 'gezonde' stad
- Agenderen
- Ambassadeurs omarmen
- Verbinden
- Coalities

Beslismacht bij de burger

- Laat dit de nieuwe traditie worden

→ Wat is er nodig?

- Zelf deelnemen
- Vertrouwen geven
- Vertrouwen aanleren
- Bewust maken

Samenwerkingsverbanden:

- Pilot onderwijs

*** Combineer deze twee oplossingen***

2

EUREGIONAAL SAMENWERKEN

Wat willen we

1

LEEFBARE BINNENSTAD

Grensoverschrijdende infrastructuur

- Monorail
- Watertaxi (elektrisch)
- Laat de treinen rijden
- Metro in de mijn

→ Wat is er nodig?

- Investeren (geld)
- Samenwerken
- Regels harmoniseren
- Keuze maken & doorpakken
- OV pas (gratis x per jaar)
- Interdisciplinair/integraal denken
- Druk opvoeren, elkaar niet als concurrent zien

Samenwerkingsverbanden:

- Regionale universiteiten/onderwijs
- Culturele instellingen verbinden

'EUROSTAD'

Grenzeloze Euregio

'Europe at the Regions'

- Nieuwe Europese hoofdstad
- Structureel partnerschap
- Euregionaal (eg. Radio, pers, festivals, etc.)
- Duurzame samenwerking (eg. Mijnen)
- Buurtaal onderwijs

→ Wat is er nodig?

- Euregionale agenda
- Gezamenlijke communicatie & promotie
- Euregionale politiek (gezamenlijke lobby naar nationale overheden)
- Cultuurpas

Samenwerkingsverbanden:

- Politieke partijen
- Ambtelijke samenwerking
- Media

Meer (structureel) wonen in de binnenstad

- Minder leegstaand/meer vaste burens
- Meer buurtgevoel
- Minder vandalisme
- Minder autoverkeer
- Samen oplossen

→ Wat is er nodig?

- Vergunning (Gemeente)
- Controleren (Raad)
- Informeren/Verbinden (SNS)

Spreading van de drukte

Buitenwijken worden aantrekkelijker, binnenstad uitrekken

- Rustiger in de binnenstad
- Minder piek- en dal
- Minder klachten

→ Wat is er nodig?

- Samenwerkingsverbanden
- Recreatie + horeca
  - Sport
  - Events
  - Cultuur

INNOVATIE

5

→ Wat is er nodig?

- Geld (labelen/bundelen)
- Lobby (Euro-fondsen, NL, provincie)
- Privaat fondsen
- Zichtbaarheid/etalage
- Eensgezindheid; allemaal hetzelfde verhaal
- Samenwerken in de regio
- Verbind meerdere sectoren met elkaar
- Verbind ondernemers
- Branding organiseren
- Betrokkenheid kennisinstellingen
- Iedereen meenemen

Begin met één keuze voor innovatie

- Eén scherp profiel in de etalages en dingen niet doen
- De meest innovatieve stad worden op gebied van 'gezondheid' met de regio EU
  - De meest gezonde stad (duurzame energie hoort hierbij)

DUURZAME WERKGELEGENHEID

6

Balans werk/privé betaalbaar houden

Iedereen heeft de ruimte en de middelen om werk & privé te combineren

- Toename bruto nationaal geluk
- Geen kinderen meer die opgroeien in armoede
- Interactie tussen inwoners en bestuur
- Geen onderscheid man/vrouw
- Democratie rolverdeling werkgevers & werknemers

Levenslang Ontwikkelen

Van aanbodgericht naar vraaggestuurd

- Skills staan in paspoort gevalideerd
- Grotere werktevredenheid
- Maastricht onderscheidt zich in bepaalde disciplines; kennisgebieden; vaardigheden

→ Wat is er nodig?

- Focus
- Onderwijsontwikkeling integraal op niveaus
- CAO's
- Verbinding, vertaling & toepassing

Samenwerkingsverbanden:

- Bestaande ecosysteem uitbouwen (PPS)

→ Wat is er nodig?

- Verbinding & vertaling
- Mentaliteitsverandering
- Vanaf 0 jaar geen onderscheid maken (genderneutraal)
- Basisinkomen
- Leefomgeving; veilig & betaalbaar
- Stimulerende leef- en werkomgeving

Samenwerkingsverbanden:

- Gemeente is faciliterend (goede relaties onderhouden met werkgevers, onderwijsinstellingen, etc.)
- Alle werkgevers; 1 dag werknemers werken voor Maastricht (eg. plastic oprapen)
- Participatieve democratie

in 2040?

8

KOESTER JE KRACHT

Vrijplaatsen aanwijzen verdeeld over de stad

- Iedere wijk bruist, doet mee, participeert

→ Wat is er nodig?

- Ruimte in regels
- Vertrouwen in elkaar
- Burgerparticipatie
- Facilitatie van de gemeente
- Verbinding vanuit wijkagent
- Investering vanuit organisatoren

Samenwerkingsverbanden:

- Eigenaarschap bij de buurt/wijk
- Vrijplaatsen benutten voor andere problematiek in de wijk

Interactie stimuleren in de wijk

- Jong en oud in verbinding
- Iedereen doet ertoe
- Inzicht in het potentieel in de wijk

→ Wat is er nodig?

- Actieve deelname vanuit alle betrokken partners

Samenwerkingsverbanden:

- Burgerorganisatie (actief laten deelnemen; bedrijven, politie, gemeente, etc.)

WIJKKRACHT BENUTTEN

7

Jong & Oud zijn Buren

Verbinding virtuele & fysieke ontmoeting

- Jeugd doet actief mee in de wijk
- Buren kennen elkaar en kijken naar elkaar om

→ Wat is er nodig?

- Hybride benadering
- Afgestemd op groepsbehoefte
- Buurt instagram
- Buurt marktplaats
- Vraag+aanbod platform (eg. boodschappen, 'ik-voel-mij-eenzaam-koffie')
- Iedereen kan meedoen (apparatuur)
- Kennis+krachten bundelen stadsbreed
- Veiligheid & gedragscodes
- Centrale hosting
- Kleine communities (iemand verantwoordelijk)
- Basisfinanciering

Welke rol zie je voor jezelf en jouw organisatie?

- Aanmelden en meedoen
- Faciliteer
- Ambassadeur
- Aankloppen bij de burens
- Ontwikkelingskosten, innovatiekosten

Samenwerkingsverbanden:

- Gemeentebreed netwerk "trekkers"
- Jongeren & scholen betrekken
- Netwerk organisatie

11

BETROKKENHEID JONGEREN

Sociale vaardigheden & Weerbaarheid

Jongeren geven aan wat ze willen. Beginnen op de basisschool, ander "vakkenpakket"; andere vormgeving van onderwijs

- Visie gemaakt waarbij 35% jongeren zijn
- Stabiele weerbare jongeren
- Jongeren 2040 zijn een inspiratie voor toekomstige jongeren (2050)
- Betrokken jongeren
- Jongeren accepteren diversiteit

→ Wat is er nodig?

- Op golflengte van jongeren
- Gesprek met scholen
- Jongeren bepalen thema's en denken actief mee
- Oprichten jongerenpartij
- Jongeren serieus nemen
- Meenemen naar meetings

Samenwerkingsverbanden:

- School (trainingen gegeven)
- Gemeente
- Festival/Kerk/Muziek

Samen bedenken en doen

Jongeren in kracht zetten, vertrouwen laten zien, ouderen bewust maken van de belevingswereld van jongeren

- Jongerenpartij
- Meer jongeren denken mee en doen actief mee
- Jongeren hebben zeggenschap

→ Wat is er nodig?

- Jongeren in politieke partijen

Internationaal met culturele activiteiten

'Street Food'

Breed publiek en breed eet-aanbod. Laagdrempelig en betaalbaar
Interessante en meerdere locaties

- 5 Maastrichtse vrijmarkten verdeeld over de stad in de woonomgeving
- Gedragen door de buurtbewoners
- Levendig, meer dan alleen eten
- Geur-Kleur-Geluid

→ Wat is er nodig?

- Passende locatie, maatwerk per buurt
- Weinig regels, regelruimte
- Enthousiasme van de buurtbewoners
- Één succes als start doet volgen
- Ken de talenten/kwaliteiten van de buurt
- Klein beginnen, kans geven om te groeien

Samenwerkingsverbanden:

- Mensen actief uitnodigen
- Gastheer/gastvrouw
- Bestaande initiatieven verbinden
- Connectie met de cultuur/buurt/wijkeconomie
- Gemeente;regelruimte

THE

10

HOE WERKT DE OVERHEID

Meer samenhang brengen in beleid en uitvoering

Met alle betrokkenen in het netwerk (bijv. jeugd)

→ Wat is er nodig?

- Begin met goede informatievoorziening (ICT, taalgebruik, data benutten, etc.)

DE KLOOF

Kloof tussen de overheid en de burgers

- Wie is de oorzaak van deze kloof?

Alle informatie die de overheid heeft, veel gericht benutten - niet in de kolommen blijven hangen.

- Beter website
- Beter taalgebruik

Dit stadsdialoog is een mooi evenement waar de informatie toegankelijker is

9

BEREIKBAARHEID

Meeting Point/HUB

Met diensten, faciliteiten en een "sharing-caring" platform

- Gemeenschapsgevoel
- Toegankelijk voor iedereen
- Inclusiviteit
- Minder eenzame mensen

Samenwerkingsverbanden:

- Sociaal rendement
- Fondsen van de EU
- UM; gemeente; buurtplatforms

→ Wat is er nodig?

- Een visie - samenwerking van informatie verzamelen
- Geld
- Doe je best; wees nieuwsgierig
- Online platform
- Opleiding; persoonlijke tint
- Boeken om expertise te ontwikkelen
- Maatschappelijke betrokkenheid

Hoe kunt u uw reisgedrag veranderen?

13

**SAMEN
VERANTWOORDELIJK;
BURGERS & GEMEENTE**

Werken vanuit de wijk in plaats van kantoor

Gecombineerde/gemengde disciplines

- Eigenaarschap; meer autonomie & vrijheid voor de medewerker
- Wederzijds vertrouwen
- Geef de buurt de ruimte om er zelf invulling aan te geven

→ **Wat is er nodig?**

- Duurzame inzet
- Basisbanen
- Wijkloket
- Fysieke werkplaats in de buurten
- Zakgeld & een lap grond voor de buurten waarbij de buurt zelf beslist wat ze ermee doen

**STAD & DIVERSE
BUURTEN**

Interactie

Vorm vinden om gezien & gehoord te worden - platform hiervoor bedenken

- Doel = verbinding organiseren
- Weten waar je gehoord & gezien kunt worden
- Onderdeel voelen van het geheel en vice versa
- Meelevendheid & begrip voor anderen

→ **Wat is er nodig?**

- Gezamenlijkheid - Deeleconomie (eg. Samen grasmaaier, samen oplossen, etc.)
- Fysieke plek
- Kennismaken met de burens
- Anonimiteit doorbreken
- Erkennen van verschillen (jong, oud, cultuur, etc.) & verschillende behoeftes

Welke rol zie je voor jezelf en jouw organisatie?

- Informatie ophalen
- Kennis delen
- Open zijn/Nieuwsgierig zijn/Meer vragen: waarom?
- Benutten van thuis-gevoel

Samenwerkingsverbanden:

- Onbekend maakt onbemind doorbreken
- Mensen bij elkaar in de buurt gemengd wonen (op goede schaalniveau)

15

**VERBINDING
IN DE BUURT**

"Sharing is Caring"

Een lokaal platform gezien als "Digitale portemonnee"

- Geïntegreerde vertaling
- Spraakherkenning
- Meer dan 50% gebruikt het platform
- Minder materialistisch, meer non-profit vrienden

→ **Wat is er nodig?**

- Hardware (ICT expertise)
- Gamechanger
- Voordelen aan verbonden (eg. punten-systeem, bonus-systeem)
- Beveiliging/Privacy beleid
- Kennis
- Jonge generatie

Samenwerkingsverbanden:

- Fysieke & Hybride vergaderingen
- "Huiskamer" concept (met gratis koffie, thee, koekjes, etc.)

MAA'S

**WONINGEN
VOOR IEDEREEN**

***

GROEN

***

***

Deze thema's zijn op de avond zelf niet verder uitgewerkt

→ Wat is uw hoogtepunt van de avond?

→ Waar kijkt u naar uit in het Maastricht van Morgen?

- Saamhorigheid
- Ambitie
- Eurostad
- Leven langs de Maas
- Grenzeloze stad
- Inclusieve samenleving
- Stad met heldere, inspirerende focus
- Montessori College Maastricht
- Een gezond leefklimaat voor iedereen
- Meer durvend en leidend
- Dat iedereen mag zijn en er toe doet
- Minder autos; meer ruimte voor voetgangers, fietsers, vergroening en spelende kinderen
- Geen woorden maar daden
- Melting Pot
- Een groene stad in een bruisende regio
- Meer kwaliteit in wonen, werken en samenwerken
- Gelijke kansen voor iedereen

HOE NU VERDER?

De oogst van de avond wordt verwerkt in de stadsvisie, de sociale visie en de economische visie. Deze worden later dit jaar ter besluitvorming voorgelegd. De besluitvorming door de Gemeenteraad staat eind dit jaar gepland.

Host van de stadsdialoog:
Gemeente Maastricht

Facilitatie en verslag:
Perspectivity

